

Truyện tranh
kèm hội thoại

Cùng tìm hiểu về An toàn không gian mạng

Hiểu biết, bảo mật, cảnh giác

PHẦN 1

An toàn với điện thoại thông minh

Có trò chơi hấp dẫn nào trên điện thoại di động không thế? Tuyệt!

Đây là ứng dụng mọi khi phải nạp tiền, mà hôm nay là miễn phí! Tải ngay xuống để chơi thôi.

Quái lạ! Trò chơi này là miễn phí, nhưng sao nó chạy như là phải nạp tiền vậy.

Vài ngày sau.

Hôm nay, mình sẽ tiếp tục chơi trò này.

Ôi dào...

NGÂN HÀNG XXX

Mọi việc sẽ lại đầu vào đấy thôi mà. Nhưng sao mà đắt thế.

Ok, bây giờ điện thoại sẽ làm việc chứ.

...Hừm...

Cái gì thế này!?!...

Điện thoại của bạn không mở khóa được.

Bác ơi! Giúp cháu với.

Có chuyện gì vậy?

Cháu thanh toán tiền rồi, mà điện thoại thông minh của cháu vẫn bị khóa.

Đây chính là một vụ lừa đảo rồi.

Các ứng dụng trên điện thoại di động mà không phải mua thường là có chứa vi-rus.

Nên bạn cần trang bị phần mềm diệt vi-rus và bạn chỉ nên tải các ứng dụng từ các trang web đáng tin cậy.

Chúng cháu hiểu rồi ạ!

Chú ý!

- ✓ Vi-rus độc hại được tìm thấy không chỉ trên máy tính, mà còn cả trong các máy điện thoại thông minh.
- ✓ Thiết bị của bạn có thể bị lây nhiễm từ các “Ứng dụng miễn phí”
- ✓ Thiết bị (máy tính và điện thoại thông minh) của bạn có thể bị lây nhiễm khi bạn không cập nhật hệ điều hành hay do không cập nhật các ứng dụng trên máy.

Giải pháp

- ✓ Hãy cài đặt phần mềm diệt vi-rus cho máy tính và điện thoại thông minh của bạn.
- ✓ Chỉ tải xuống các ứng dụng từ các trang web tin cậy bằng cách kiểm tra chéo thông qua các nhà phát hành sản phẩm, các thông báo định kỳ đánh giá và so sánh các ứng dụng để xem doanh nghiệp phát triển dịch vụ đó có thực sự tồn tại và cập nhật các bình luận cho điểm dịch vụ, v.v...
- ✓ Luôn cập nhật phiên bản mới nhất cho các ứng dụng và hệ điều hành trên thiết bị của bạn.

Một vài gợi ý cụ thể.

- ✓ Mã độc 'đòi tiền chuộc' (là loại mã độc tự động khóa màn hình máy tính hay điện thoại của bạn, sau đó đòi phí mở khóa...) được ghi nhận 'bị phát tán khắp nơi'.
Hãy chú ý: Mã độc đòi tiền chuộc 'ransomware' không chỉ nguy hiểm đối với máy tính, mà còn tác quái trên cả điện thoại thông minh.
- ✓ **KHÔNG MỞ** các tệp tin được đính kèm theo các tin nhắn rác, nếu không muốn thiết bị của bạn bị lây nhiễm vi-rus.

An toàn với mạng không dây nội bộ LAN

Minh được biết, chúng ta có mạng không dây để sử dụng trong công viên!

Thật không vậy.

Cùng thử truy cập wi-fi (mạng không dây) đi nào!

Hệ thống wi-fi
(mạng không dây)

Đây là wi-fi (mạng không dây) sao?

Minh thực sự vào được internet qua mạng wi-fi miễn phí!

Minh sẽ dùng internet hàng ngày trong công viên!

Vài việc xảy ra một cách lạ lùng với cô gái... vài ngày sau đó.

Lại nhận được email sao?

Ô, ha ha...

Ôi, thánh thần ơi...!
Thật là phiền phức.

Bác ơi! Ảnh của cháu
lưu trên internet.

Ồ, bạn thân! Bạn
gặp rắc rối nghiêm
trọng rồi.

Rắc rối này sinh,
kể từ khi mình sử dụng
wi-fi miễn phí trong
công viên.

Có thể đây chính là
nguyên nhân.
Truy cập internet thông
qua wi-fi bất kỳ sẽ tiềm
ẩn nguy cơ!

Vi vậy tốt nhất là
chỉ nên sử dụng wi-fi
đăng tin cậy, nếu nó
đã được mã hóa.

Mình không hề biết
rằng nó không an toàn.
Mình đã sử dụng chỉ vì
nó miễn phí.

Kể từ nay, mình
cần cảnh giác với loại
wi-fi miễn phí như thế này.

Chú ý!

- ✓ Một số điểm truy cập wi-fi miễn phí đã bị cài đặt mã độc.
- ✓ Cần nhận thức được rằng, ai đó có thể chặn thông tin của bạn, một khi bạn sử dụng các điểm truy cập mạng đã bị cài đặt mã độc.
- ✓ Ngay cả khi bạn được sử dụng mạng wi-fi nội bộ (khách sạn, nhà hàng...) có địa chỉ ISP cụ thể, trao đổi thông tin vẫn có thể bị can thiệp nếu thông tin của bạn không được mã hóa.

Giải pháp

- ✓ Không nên truy cập wi-fi công cộng bất kỳ, hoặc wi-fi không đáng tin cậy.
- ✓ Nếu cần phải sử dụng wi-fi công cộng, hãy dùng loại wi-fi công cộng có mã hóa thông tin được truyền tải.

Một vài gợi ý cụ thể.

- ✓ Chú ý chế độ đặt cấu hình thiết bị, khi bạn sử dụng wi-fi. Tập thông tin của bạn có thể bị 'đọc trộm' bởi người sử dụng cùng hệ thống wi-fi, nếu bạn đặt chế độ "chia sẻ dữ liệu" trên máy tính PC hay điện thoại thông minh của bạn.
- ✓ Mạng không dây của bạn nên được cài đặt mật khẩu. Đừng để người không quen biết truy cập được vào mạng không dây (wi-fi) của riêng bạn.

Lừa đảo trên Internet

Phần 3

Xong! Mình vừa thanh toán trực tuyến xong, việc còn lại là đợi hàng đã mua được gửi đến thôi.

Mình vừa mua cái túi mà mình rất thích với giá cả được giảm tới 90%.

Ồ, thật thế không vậy.

Một tháng sau đó.

Hừm... Cái túi đã mua vẫn chưa được gửi đến.

Kiểm tra lại gian hàng trực tuyến xem nào.

Ồ, cái gì thế này?

Trang web này bị khóa rồi. Mình gọi điện thoại trực tiếp đến cửa hàng xem nào!

404 Not Found.
Trang web này hiện nay trong tình trạng không thể truy cập được.

Chú ý!

- ✓ Bạn có thể đụng phải một cú lừa đảo trên mạng, khi bạn tiến hành mua sắm trực tuyến hay khi bạn sử dụng thanh toán ngân hàng trực tuyến.
- ✓ Gian lận trực tuyến dẫn người dùng đến các trang web ma giống như thật. Số lượng các trang fishing như vậy ngày càng nhiều.
- ✓ Bạn có thể bị dẫn đến trang web ma giống như thật hoặc bị làm nhiễm vi-rus, nếu bạn nhấp chuột vào các tệp đính kèm hoặc đường dẫn URL được thông báo hay mời chào trong các thư rác.

Giải pháp

- ✓ HÃY KIỂM TRA cẩn thận nguồn gốc của các đường dẫn URL hay người gửi thư điện tử là thật hay là mạo danh.
- ✓ ĐỪNG XEM các trang web khả nghi, hay các trang web sử dụng từ ngữ mập mờ hay rối rắm dễ gây nhầm lẫn, hoặc không thấy các thông tin để liên hệ (hay địa chỉ liên hệ là giả mạo).

Một vài gợi ý cụ thể.

- ✓ HÃY TỈNH TÁO trước các trang trực tuyến fishing, thường ngụy tạo các trang web của các ngân hàng thông dụng. Số lượng các trang lừa đảo này ngày càng tăng và thường được sử dụng để lấy cắp định danh ID và/hoặc mật khẩu của người dùng nhằm kiểm soát tài khoản trực tuyến (hay ăn cắp tiền từ tài khoản) của bạn.

Hướng dẫn sử dụng Mạng xã hội

(facebook, twitter...)

Phần 4

Minh nhận được một tin nhắn trên mạng xã hội

Tuyệt...Anh ấy có sở thích giống mình!

Minh không rõ anh chàng này là ai, nhưng đâu có quan trọng khi kết bạn! Bạn bè của mình quanh đây, không có ai thích làm các mẫu model bằng nhựa cả!

Ồ, nhận được trả lời từ anh ấy rồi này! Sao mà nhanh thế!

Vài ngày sau đó.

Cảm ơn đã thêm mình vào danh sách bạn bè. Có thể gặp mặt nhau những mẫu model bằng nhựa sành điệu nhất.

Tuyệt, mình rất quan tâm mấy thứ đồ sành điệu của anh ấy!

Minh đã rất hào hứng và mong chờ được xem bộ sưu tập sành điệu đó

Chú ý!

- ✓ Kể mạo danh có thể xuất hiện bằng danh tính hấp dẫn với ảnh của một ai đó và liên hệ với bạn.
- ✓ Kể mạo danh có thể sẽ mời 'Tôi muốn hẹn gặp mặt bạn' và làm cho bạn bị dính líu vào những vụ việc mờ ám.
- ✓ Trong trường hợp xấu nhất, bạn dễ dàng bị dính líu vào những vụ tội phạm như bắt cóc trẻ em, buôn bán phụ nữ...

Giải pháp

- ✓ KHÔNG liên lạc với người không quen biết (qua mạng xã hội).
- ✓ KHÔNG gặp trực tiếp người không quen biết, ngay cả khi họ muốn xin phép được làm quen.

Một vài gợi ý cụ thể.

- ✓ Người lạ (trên mạng xã hội) thường hay liên hệ với bạn vì những vụ việc khuất tất không mong muốn.
- ✓ KHÔNG cho người lạ thông tin cá nhân của bạn như tên họ, ảnh, số điện thoại, địa chỉ, v.v...
- ✓ Kể mạo danh còn có thể trộm 'nick' của người quen thuộc, rồi tìm cách liên lạc với bạn... Trên mạng xã hội, nên biết cách kiểm tra xem có thật là người quen của mình đang 'chat' với mình không đã.

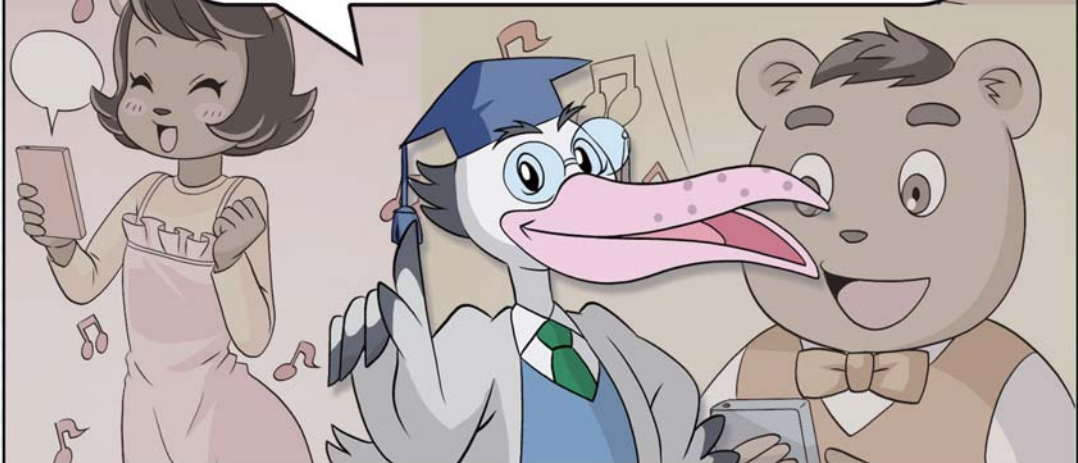
Có nhiều nguy cơ khi sử dụng internet.

Nhưng nếu sử dụng internet một cách hiểu biết, chúng ta có thể kết nối với mọi người vượt qua giới hạn về thời gian và lãnh thổ.

Hãy sử dụng internet một cách hiểu biết, bằng cách áp dụng các biện pháp an toàn mạng.

Hãy sử dụng internet một cách
hiểu biết, bằng cách áp dụng các
biện pháp an toàn mạng.

ASEAN • JAPAN
Information Security Awareness